

הנחיות להוראת המצגת "בכוחות משותפים" – פעילות חווייתית על הרווח בשיתוף פעולה עם האחר

קהל היעד: כיתות ד-ה

משך הפעילות: שניים-שלושה שיעורים

הרעיון:

ישנן דרכים רבות שבהן ניתן ללמד ילדים לקבל את האחר. הפעילות שלפניכם מתמקדת בכוחות של כל ילד וביתרונות וברווחים שבשיתוף פעולה עם אנשים שונים מאיתנו. השונות תורמת להצלחת הקבוצה במשימות מורכבות שדורשות מיומנויות מגוונות.

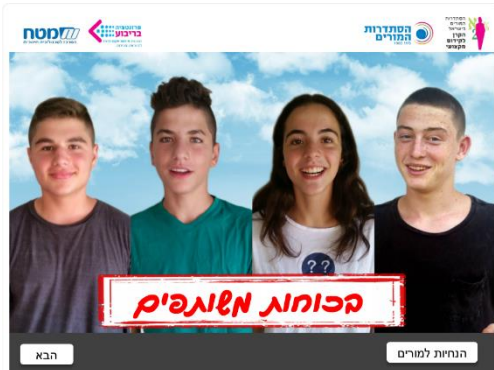
הפעילות מתבססת על הספר "הרפתקה בטעם תפוז" מאת דפנה צוקרמן בהוצאת גוונים.

מדובר בסיפור הרפתקאות שבו הגיבורים מצליחים לפתור כתב חידה ולתפוס גנבים כאשר הם מצליחים לאחד כוחות ולשתף פעולה עם האחר. מיהו "האחר"? הילדה הדחוייה מבחינה חברתית, היהודי, הערבי, הזקן השיכור ועוד.

מהלך הפעילות:

שקופית 1

"בכוחות משותפים"

התייחסו לכותרת "בכוחות משותפים" ושאלו את התלמידים:

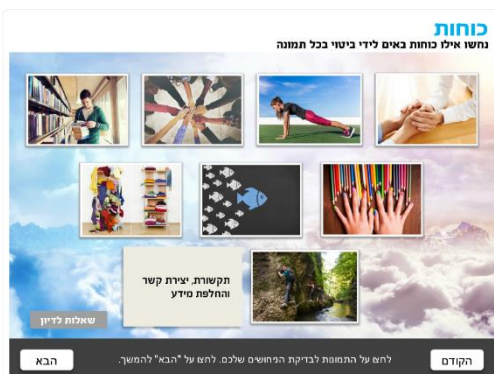
- האם אתם משתפים פעולה זה עם זה?
- מתי ובאיזה אופן?
- מה אתם מרוויחים משיתוף הפעולה?
- למה הכוונה לדעתכם בכותרת "בכוחות משותפים"?

הסבירו לתלמידים: לעתים אנו עומדים בפני משימות מורכבות ויש צורך לשתף פעולה עם אנשים בעלי יכולות שונות משלנו.

בפעילות שלפנינו נבדוק אילו כוחות יש לכל אחד, וכיצד איחוד הכוחות תורם לביצוע משימות מורכבות.

שקופית 2

סוגי כוחות

בשקופית זאת מוצגות תמונות המבטאות כוחות שונים. הציגו לתלמידים את השקופית ובקשו מהם לענות איזה כוח יש לדעתם בכל תמונה. בעקבות התשובות לחצו על התמונה ובדקו עם התלמידים אם התשובה שלהם תואמת לתשובה המופיעה בשקף.

מומלץ להסביר לתלמידים: אין כאן תשובה אחת נכונה, ניתן לפרש תמונה בדרכים שונות. לאחר שענו על כל התשובות, מומלץ לשאול את התלמידים:

- באיזה כוח או מיומנות השתמשתם כדי לזהות את התשובות השונות? (דמיון, חשיבה, תשומת לב לפרטים)
- האם יש לכם חלק מהכוחות שהוצגו?
- האם אתם מכירים אנשים אחרים שיש להם כוחות שונים משלכם?
- הסבירו לתלמידים: הפעילות שלנו היום מבוססת על ספר הרפתקאות שבו מסופר על חבורת ילדים שפתרה כתב חידה ותפסה גנבים. האם לדעתכם ילדים יכולים לבצע משימות כאלו? באיזו דרך?
- אילו כוחות צריך כדי לפתור כתב חידה?

ספרו לתלמידים: בשקף הבא נבדוק האם יש לנו את היכולות לפתור כתב חידה

שקופית 3

האם פתרתם פעם כתב חידה?

בשקופית זאת מוצגות תיבות אוצר עם תיאור של כוחות שונים. הילדים יבצעו משימות הדורשות מיומנויות ויכולות הקשורות ליכולת לפתור כתב חידה. בלחיצה על כל תיבה תופיע שאלה או משימה. חלק מהמשימות ניתן לבצע באמצעות המצגת, וחלק אחר מזמין את התלמידים לעשות את המשימה בכיתה.

בשקף זה המשימות הן אישיות. עם זאת, ניתן לחזק את התלמידים על מיומנויות חברתיות שהם מפגינים תוך כדי ביצוע המשימות השונות: הקשבה, סובלנות, פשרה, פרגון לחברים, תמיכה.

אפשר גם לשאול אותם בסיום המשימות:

- מה סייע לכם לבצע את המשימות?

ניתן גם לערוך הצבעה/סקר בסיום:

- לכמה תלמידים יש זיכרון טוב?
- לכמה תלמידים יש דמיון? ועוד...

שקופית 4

אילו כוחות דרושים כדי לתפוס חבורת גנבים מסוכנת?

בשקופית זאת נשאלת השאלה: אילו כוחות דרושים כדי לתפוס כנופיית גנבים? על המסך מוצגים ארבעה איורים של גנבים. בלחיצה על כל גנב מופיעה משימה שיש למלא: לבד, בזוגות או בקבוצות. את כל המשימות מבצעים בכיתה – המצגת רק מציגה את המשימה.

ספרו לתלמידים: הילדים בסיפור "הרפתקה בטעם תפוז" תפסו כנופיה של גנבים. כעת נבצע משימות מגוונות. לאחר כל משימה חשבו:

- באילו כוחות השתמשתם כדי לבצע את המשימה וכיצד הכוחות הללו יכולים לסייע לתפוס גנבים?
- האם כוחות אלה מסייעים לכם במצבים נוספים בחיי היום-יום? מתי?

בדומה לשקף הקודם, גם כאן תנו לילדים חיזוק חיובי על מיומנויות חברתיות שהפגינו במהלך ביצוע המשימה.

שקופית 5

קטע קריאה מהספר

השקופית הבאה מציגה קטע מתוך הספר.

הסבירו לתלמידים: נקשיב לקטע קריאה קצר מתוך הספר "הרפתקה בטעם תפוז" בהוצאת גוונים.

לאחר שהשמעתם את הקטע שאלו את התלמידים:

- באילו כוחות השתמשו הדמויות בקטע ששמעתם?

שקופית 6

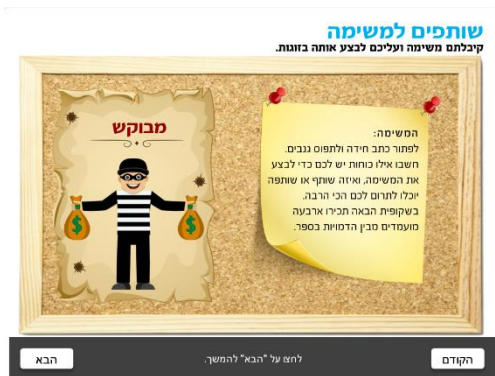
שותפים למשימה

השקופית הבאה מציגה את המשימה: למצוא שותפים.

מומלץ לבקש מאחד התלמידים להקריא את המשימה.

הסבירו לתלמידים: כשאנחנו בוחרים שותף שעמו אנו מבצעים משימה – ישנם גורמים שונים שמשפיעים על בחירתנו.

- כיצד אתם בוחרים שותף?
- מה חשוב לכם?

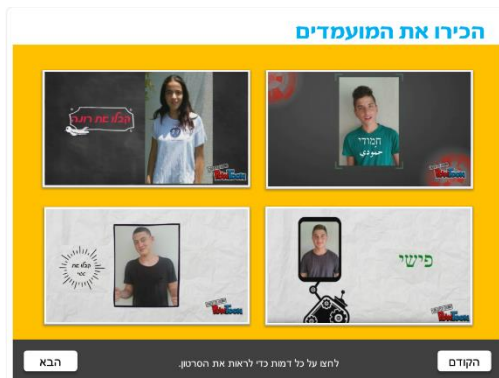

בשקפים הקודמים ראינו אילו כוחות צריך כדי לפתור כתב חידה ולתפוס גנבים. למדנו שלכולנו יש חלק מהכוחות שדרושים למשימות מורכבות אלו.

בשקף הבא כל ילד יבחר שותף לביצוע המשימות.

שקופיות 7

הכירו את המועמדים

בשקופית זאת מוצגים ארבעה סרטונים – כל סרטון מציג מועמד אחר.

ניתן לבקש מהתלמידים לגשת למצגת, לבחור את אחת הדמויות וללחוץ על הסרטון.

הסבירו לתלמידים: בשקופית זו נצפה בסרטונים של הדמויות מהספר "הרפתקה בטעם תפוז" – כל דמות תציג את עצמה. בעודכם צופים בסרטון חשבו אילו כוחות יש לכל דמות ואיזו מהן יכולה לתרום לכם באופן הכי משמעותי לביצוע המשימות.

ניתן גם לשאול את התלמידים:

- האם יש דמות שהפתיעה אתכם? למה?
- האם יש דמות שמעולם לא פגשתם כמוה? ספרו על כך.

לתשומת לבכם: כל בחירה שתעשו היא נכונה. כפי שתראו, לכל אחד יתאים שותף אחר.

מומלץ גם להפנות את תשומת לב התלמידים לשוני בין הדמויות: חמודי הוא ערבי, רונה היא נערה דחויה, גגי מתעצבן בקלות והוא תלמיד לא טוב, פישי ישנוני ומפוזר.

שקופית 8

בוחרים שותף/שותפה

בשקופית זאת יש תבנית של סקר. מומלץ להציג כל דמות ולהזכיר מה הכוחות שלה.

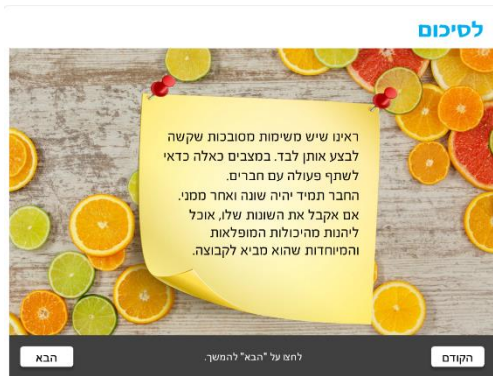
ניתן לבקש מכל הכיתה להצביע ולציין כמה תלמידים בחרו בכל דמות. אפשרות נוספת היא לחלק את הכיתה לקבוצות. כל קבוצה תיתן ציונים לכל דמות – המקום הראשון יקבל 4 נקודות, השני 3 נקודות וכך הלאה. אפשרות זאת מתאימה גם לתלמידים בודדים שייגשו אל הלוח.

ניתן גם להזמין כמה תלמידים לגשת אל הלוח ולבחור דמות, כך אפשר יהיה לראות את ההעדפות השונות ואת היתרונות של כל דמות מנקודת מבט אחרת. בלחיצה על הכפתור "לתוצאה" תופיע הדמות שקיבלה הכי הרבה קולות. על השקף יופיעו שתי שאלות. מומלץ גם לשאול:

- מה היו ההתלבטויות?
- האם יש דמות שבוודאות לא הייתם בוחרים? מדוע?
- מה אתם מפסידים כשאתם לא בוחרים בדמות הזאת?

שקופית 9

לסיכום

בשקופית זאת מופיע סיכום. בקשו מאחד התלמידים להקריא אותו. ניתן גם לשאול את התלמידים:

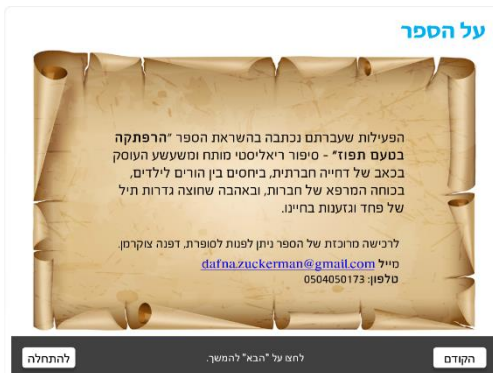
- מה הסיכום שלכם למצגת?

שאלו את התלמידים:

- מה למדתם מהפעילות?
- האם גיליתם כוחות חדשים שיש בכם?
- האם גיליתם כוחות חדשים שיש לחברים בכיתה?

שקופית 10

על הספר

בשקופית האחרונה מוצג הספר שעליו מבוססת המצגת. ניתן להקריא את הטקסט ולהמליץ לתלמידים לקרוא את הספר.

מומלץ גם לשאול את התלמידים:

- למה הכוונה במשפט "כוחה המרפא של חברות, ובאהבה שחומה גדרות תיל של פחד וגזענות בחיינו"?
- איך לדעתכם המשפט קשור לפעילות במצגת?

ניתן לרכוש במרוכז בהנחה את הספר אצל הסופרת או ברשת סטימצקי/צומת ספרים.